

ΤΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ της Λογικής

1. α. $x = x$ Αληθής.
β. $x^2 > 0$ Ψευδής, καθώς δεν ισχύει για $x = 0$.
γ. $x^2 \geq 0$ Αληθής.
δ. $x^2 < 0$ Ψευδής.
ε. $x^2 \leq 5$ Ψευδής, πχ. για $x = 3$ δεν ισχύει.
στ. $x^3 \neq x^3 + 1$ Αληθής, καθώς οι κύβοι μπορούν να διαγραφούν, οπότε καταλήγουμε στην προφανή $0 \neq 1$.

2. α. Ψευδής, καθώς η εξίσωση έχει μοναδική λύση τον $-5/2$, ο οποίος δεν είναι ακέραιος.
β. Αληθής.
γ. Ψευδής, καθώς ισχύει μονάχα για τον ρητό $-5/2$.
δ. Αληθής, καθώς πρόκειται για γνωστή ταυτητα και γνωρίζουμε πως οι ταυτότητες - εξ' ορισμού - ισχύουν για κάθε πραγματικό αριθμό.
ε. Αληθής. Αρκεί μια απλή δοκιμή. Αν θέσουμε όπου x το φυσικό $x = 2$ προκύπτει το πηλίκο $3/2$, δηλαδή ο αριθμός 1,5 . Προφανώς, ισχύει: $1 < 1,5 < 2$.

3. Να κυκλώσετε σε κάθε περίπτωση το γράμμα Α ή Ψ, αν η πρόταση είναι αληθής ή ψευδής αντίστοιχα.
- α. Ψ $a = 4$ ή $a = -4$
β. Α Προφανές.
γ. Ψ Επειδή πρόκειται για ισοδυναμία, απαιτείται να αληθεύει και προς τις δύο κατευθύνσεις. Εξαιτίας του (α), προφανώς, δεν ισχύει.
δ. Α

- ε.** Ψ Από δεξιά προς τ' αριστερά ισχύει, δηλαδή αν $\beta = 1$, τότε όντως $a\beta = a$. Η αντίθετη φορά όμως είναι ψευδής, καθώς: $a\beta - a = 0 \Rightarrow a(\beta - 1) = 0 \Rightarrow a = 0$ ή $\beta = 1$.
- στ.** Α Μπορεί κανείς - σκεπτόμενος όπως πριν - να αμφιβάλλει, καθώς:
 $a\beta - a \neq 0 \Leftrightarrow a(\beta - 1) \neq 0 \Leftrightarrow a \neq 0$ και $\beta \neq 1$
 Ωστόσο, η αλήθεια της μονής συνεπαγωγής καλύπτεται απόλυτα. Είναι το αντίστροφο, που δεν ισχύει.
- ζ.** Α Το γινόμενο δύο θετικών είναι πάντα θετικός.
- η.** Ψ Θα μπορούσε $\kappa = -3$.
- θ.** Α $\kappa^2 \neq 9 \Rightarrow \kappa \neq 3$ και $\kappa \neq -3$
- ι.** Α Μπορούμε να υψώσουμε και τα 2 μέλη μιας ανισότητας στο τετράγωνο, εφόσον είναι θετικά.
- ια.** Ψ Αρκεί να βρούμε ένα απλό αντιπαράδειγμα, πχ. αν $\gamma = -9 < 5$, η ανισότητα δεν ισχύει, καθώς $(-9)^2 = 81 > 25$.
- ιβ.** Ψ $\gamma^2 > 25 \Rightarrow \gamma > 5$ ή $\gamma < -5$
- ιγ.** Α Αποκλείουμε τις περιπτώσεις $\gamma > 5$ ή $\gamma = 5$, οι οποίες είναι προφανές ότι δεν ισχύουν.
- ιδ.** Ψ Ισχύει μόνο για θετικούς αριθμούς, πχ. $-3 > -5$, όμως $(-3)^2 = 9 < 25 = (-5)^2$.
- ιε.** Ψ Οι ανισότητες πολλαπλασιάζονται κατά μέλη, μόνο αν τα μέλη τους είναι θετικά. Στην περίπτωση μας, πχ. για $x = -3$ και $y = -10 < 3$ είναι $x \cdot y = (-3) \cdot (-10) = 30 > -6$, δηλαδή άτοπο.

- 4.** 1 - Γ
 2 - Α
 3 - ΣΤ
 4 - Γ
 5 - ΣΤ
 6 - Β

ΣΥΝΟΛΑ

1.

$\in \mathbb{N}$	34 0 $\sqrt{144}$ $\frac{32}{16}$
$\in \mathbb{Z}$	34 -1 0 $\sqrt{144}$ $\frac{32}{16}$
$\in \mathbb{Q}$	34 $-\frac{1}{3}$ 0,884 -1 0 $\sqrt{144}$ $\frac{32}{16}$ -2,5656... $6,\overline{15}$
$\in \mathbb{R}$	$\sqrt{17}$ 34 $-\frac{1}{3}$ 0,884 -1 0 $\sqrt{144}$ $\frac{32}{16}$ -2,5656... π $6,\overline{15}$

2. α. Αποτελείται από τους αρνητικούς ακέραιους.

β. Αποτελείται από όλους τους μη ακεραίους ρητούς, δηλαδή όλους τους αριθμούς που γράφονται υπό τη μορφή κλάσματος, για το οποίο όμως η διαίρεση που συμβολίζει καταλήγει πάντα ατελής.

γ. Αποτελείται από όλους τους άρρητους αριθμούς.

δ. Αν $\Omega = \mathbb{R}$ τότε να συμπληρωθούν τα παρακάτω κενά:

$$\mathbb{Z} \cap \mathbb{N} = \mathbb{N} \quad \mathbb{Z} \cup \mathbb{N} = \mathbb{Z} \quad \mathbb{Z} \cap \mathbb{Q}' = \emptyset \quad \mathbb{R}' = \emptyset \quad \mathbb{N} \cap \mathbb{N}' = \mathbb{R}$$

3. $\Omega = \{x \in \mathbb{N} / x \leq 12\} = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12\}$

$A = \{x \in \Omega / x \text{ πολλαπλ. του } 2\} = \{0, 2, 4, 6, 8, 10, 12\}$

$B = \{x \in \Omega / x \text{ διαιρέτης του } 18\} = \{1, 2, 3, 6, 9\}$

Συνεπώς:

$$A \cap B = \{2, 6\}$$

$$A \cup B = \{0, 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 12\}$$

$$(A \cup B)' = \{5, 7, 11\}$$

$$A' = \{1, 3, 5, 7, 9, 11\}$$

$$A' \cap B = \{1, 3, 9\}$$

$$4. \quad \Omega = \{\beta, \gamma, \delta, \zeta, \theta, \kappa, \lambda, \mu, \nu, \xi, \pi, \rho, \sigma, \tau, \varphi, \chi, \psi\}$$

$$\alpha. \quad A = \{\theta, \kappa, \pi, \sigma, \tau, \varphi, \chi\}$$

$$H = \{\beta, \gamma, \delta, \zeta, \lambda, \mu, \nu, \rho\}$$

$$\Sigma = \{\kappa, \pi, \tau\}$$

$$E = \{\gamma, \beta, \delta, \zeta, \theta, \lambda, \mu, \nu, \rho, \sigma, \varphi, \chi\}$$

$$X = \{\beta, \mu, \pi, \varphi\}$$

$$O = \{\delta, \theta, \tau\}$$

$$\Delta = \{\zeta, \sigma\}$$

$$\Lambda = \{\gamma, \kappa, \chi\}$$

$$Y = \{\lambda, \nu, \rho\}$$

$$P = \{\mu, \nu\}$$

$$\beta. \quad A \cap \Sigma = \{\kappa, \pi, \tau\}$$

$$H \cap \Sigma = \emptyset$$

$$A \cap E = \{\theta, \sigma, \varphi, \chi\}$$

$$A \cap H = \emptyset$$

$$\Sigma \cap E = \emptyset$$

$$X \cap O = \emptyset$$

$$Y \cap P = \{\nu\}$$

$$X \cup O \cup \Delta = \{\beta, \delta, \zeta, \theta, \mu, \pi, \sigma, \tau, \varphi\}$$

$$\Lambda \cup Y \cup P = \{\gamma, \kappa, \lambda, \mu, \nu, \rho, \chi\}$$

$$(X \cup O \cup \Delta)' \cap (\Lambda \cup Y \cup P)' =$$

$$= \{\gamma, \kappa, \lambda, \nu, \xi, \rho, \chi, \psi\} \cap \{\beta, \delta, \zeta, \theta, \xi, \pi, \sigma, \tau, \varphi, \psi\} = \\ = \{\xi, \psi\}$$

$$(A \cup H)' = \{\beta, \gamma, \delta, \zeta, \theta, \kappa, \lambda, \mu, \nu, \pi, \rho, \sigma, \tau, \varphi, \chi\}' =$$

$$= \{\xi, \psi\}$$

$$(\Sigma \cup E)' = \{\gamma, \beta, \delta, \zeta, \theta, \kappa, \lambda, \mu, \nu, \pi, \rho, \sigma, \tau, \varphi, \chi\}' =$$

$$= \{\xi, \psi\}$$

$$(X \cup O \cup \Delta \cup \Lambda \cup Y \cup P)' =$$

$$= \{\beta, \gamma, \delta, \zeta, \theta, \kappa, \lambda, \mu, \nu, \pi, \rho, \sigma, \tau, \varphi, \chi\}' = \{\xi, \psi\}$$

$$[P \cup (A \cap X)] = \{\mu, \nu\} \cup \{\pi, \varphi\} = \{\mu, \nu, \pi, \varphi\}$$

$$(P \cup A) \cap (P \cup X) =$$

$$= \{\theta, \kappa, \mu, \nu, \pi, \sigma, \tau, \varphi, \chi\} \cap \{\beta, \mu, \nu, \pi, \varphi\} = \{\mu, \nu, \pi, \varphi\}$$

5.	A.	α. $(A \cap B) \subseteq A \Leftrightarrow A \subseteq A$	Σωστό
		β. $(A \cup B) \subseteq A \Leftrightarrow B \subseteq A$	Λάθος
		γ. $A \cap (B \cap \Gamma) \subseteq B \Leftrightarrow A \subseteq B$	Σωστό
		δ. $A' \cap B' = \emptyset$	Λάθος
	B.	α. $A \subseteq B$	Λάθος, διαφορετικά θα ήταν $A \cap B = A$ (άτοπο).
		β. $B \subseteq A$	Λάθος
		γ. $A \subseteq B'$	Σωστό
		δ. $A \cap B' = A \subseteq A \Leftrightarrow$	Σωστό